





Kommentteja EU:n omista varoista

[23.2.2021]

Markus Lahtinen

Keskeinen sisältö

- Tavanomaiset säännökset unionin talousarvion rahoittamisen perusteista.
- Perinteisten omien varojen (12-16% rahoituksesta) lisäksi ALV-vara (12-13%) ja merkittävämpänä eränä BKTL (70-74%). Lisäksi uutuuksena kierrättämättömään muovipakkausjätteen määrään perustuva oma vara.
- Unionin käyttöön vuotuisten maksumäärärahojen kattamiseksi asetettujen omien varojen kokonaismäärä saa olla enintään 1,40 prosenttia kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKTL:sta.
- Sen lisäksi omien varojen säännökset poikkeuksellisista ja väliaikaisista lisämäärärahoista covid-19-kriisin seurauksiin puuttumiseksi.
- Lainaksi otettavista varoista enintään 360 000 miljoonaa euroa (vuoden 2018 hintoina) voidaan käyttää lainojen myöntämiseen ja 4 artiklasta poiketen lainaksi otetuista varoista enintään 390 000 miljoonaa euroa
- Neuvoston päätös on hyväksyttävä kaikissa jäsenvaltioissa.

Havaintoja omista varoista

- Suomen maksut kasvavat n. 4% verrattuna edelliseen kauteen.
- Suomen suhteellinen nettomaksuasema kuitenkin hieman pienenee ja Suomi tulee säilyttämään asemansa yhtenä pienimpänä nettomaksajana.
- Toisaalta seurausta onnistuneista neuvotteluista, mutta toisaalta Suomen heikosta kasvupotentiaalista.
- Kierrättämättömään muovipakkausjätteen määrään perustuva maksuperuste on sopusoinnussa EU:n ympäristöpoliittisten tavoitteiden kanssa, mutta ei poikkeuksineen täysin tue uusille omille varoille asetettua tavoitetta varojen läpinäkyvyydestä.

Omien varojen väliaikainen kasvattaminen

- 750 miljardin euron laina, josta käytettäisiin kattamaan enintään 390 miljardin euron suuruiset menot (avustuksina jäsenvaltioille) sekä enintään 360 miljardin euron suuruiset lainat, joiden ainoana tarkoituksena on covid-19-kriisin seurauksiin puuttuminen.
- Suomen maksuosuus avustusmuotoisesta tuesta on noin 6,6 miljardia euroa. Tämä osuus lisättynä koroilla tulee maksettavaksi vuosien 2028-2058 aikana.
- Suomi tässäkin nettomaksajana, ja toistaiseksi onnistuneen koronaviruksen aiheuttaman talouskriisin hoidon seurauksena nettomaksuosuus edelleen kasvanut.
- Väliaikainen kasvattaminen perusteltua, mutta kyseessä tulee olla poikkeus.
- Suurin riski liittyy päätöksen toimeenpanoon, kun enimmäisvastuut rajattu. Vihreä siirtymä ja tuottavuuskehitys pitää pysyä fokuksessa.

Uudet omat varat lainan takaisinmaksuun

- Ensimmäinen vaihe (kesäkuu 2021)
 - a) Hiilidioksidipäästöjen tullimekanismi
 - b) Digitaalivero
 - c) Uudistettu ehdotus päästökaupan huutokauppatuloista mahdollisesti laajennettuna lento- ja meriliikenteeseen
- Toisessa mm. transaktiovero

